

ALĖJA - 3

2016 / 2017 Nr. 2 (74) Gegužė

SKAITYKITE:

Ką reiškia būti vienuoliktoku?

Su mumis kalbasi abiturientės

Pagaliau vasara!

PIRMOKAI: KAI ATVERIU MOKYKLOS DURIS...

Augustė: Kiekvieną rytą prasiveriančios durys primena man, kiek iš tiesų nedaug laiko mums skirta čia būti. Jos primena, kokia laiminga aš esu, galėdama savo laiką leisti čia. Draugai, įdomios ir nuobodžios pamokos, pokalbių pertraukos, mylimiausi mokytojai – šių dalykų pasiilgsiu labiausiai. Kiekvieną rytą pravertos durys primena, kaip turiu stengtis siekti savo svajonių. Jos primena man, jog kasdien būdama čia kuriu savo ateitį. Sunkios pamokos ir krūvos atsiskaitymų yra niekis prieš tai, ką aš įgyju būdama šioje mokykloje.

Izabelė: Iškart mano žvilgsnį patraukia būriai mokinių, skubančių kabinetų link. Ir visi tokie skirtingi. Vieni pasipuošę plačia šypsena ir be jokio baimės šešėlio žygiuoja į pamokas. Kitų veide šmėžuoja nerimas. O tretį be jokių emocijų skuodžia žinių ir išsilavinimo link. Man pačiai būna dienų, kai tik įėjus užplūsta noras kuo greičiau apsisukti ir tekinau bėgti namo. Bet šias mintis labai greitai nutraukia skambučio garsas.

Rūta: Mane visada pasitinka ryški šviesa ir šilumos pliūpsnis. Mokykla dar būna tuščia, vos keletas mokinių prie spintelių. Einu prie paskutinės spintelių eilės, kur dažniausiai vis dar būna tamsu. Susimąstau apie pirmąsias pamokas. Apima laimės arba liūdesio jausmas. Dažniausiai vis dėlto nuotaika būna gera, mokykloje galima pailsėti, nes nėra mažų vaikų, lakstančių koridoriais.

Irmantas: Kaskart pagalvoju apie darbus, atsiskaitymus, kurie manęs dar laukia. Palikęs spintelėje nereikalingus daiktus keliauju į klasę, kur sutinku savo klasės draugus. Kad ir kaip bandyčiau susikaupti, niekaip negaliu negalvoti apie tai, kaip po pamokų vėl galėsiu groti gitara kartu su savo grupe. Tai dalykas, kurio laikiu būdamas mokykloje. Galvoje vis skamba melodijos, kurias norėčiau išmolti.

Nukelta į 4 p.

AŠ IR MOKYTOJAS...

Į gimnaziją atsinešiau nekokias matematikos žinias, todėl matematika sekėsi blogai, teko pradėti lankyti konsultacijas. Mokytoja, pamačiusi, kad aš stengiuosi, į dienyną įrašė pagyrimą, kuris mane paskatino dar labiau stengtis. Pradėjau ieškoti informacijos internete, nebijojau mokytojos klausti, ko nesuprantu. *Rokas, 1e*

Šeštoje klasėje sudaužiau telefoną, nupirktą, galima sakyti, už savo pinigų. Atrodė, kad griūva pasaulis. Mokytoja pamatė, kad kažkas negerai, ir paprašė papasakoti. Išklausiui pasakė: „Urte, argi nėra daugiau dėl ko sielvartauti? Telefoną vėl gali pakeisti kitu. Jaudintis reikėtų dėl tokių dalykų kaip sveikata, santykiai su artimaisiais, mokslai.“ Jos žodžiai man įstrigo galvoje ir iki šiol atsimenu, kad ne daiktai yra svarbiausia. *Urtė, 1e*

Darželyje mėgdavau prieiti prie savo auklėtojos, sėdinčios prie stalo, ką nors rašančios, ir paklausti: „Ką veikiate, auklėtoja?“ Ir ji visada maloniai atsakydavo. Taigi atėjusi į pirmą klasę pertraukos metu priėjau prie mokytojos ir paklausiau: „Ką rašote?“ O ji net nepakeldama galvos šiuurkščiau atsakė: „Ne tavo reikalas.“ *Justina, 1e*

Pagrindinėje mokykloje vos ne su visais mokytojais kažkas nutikdavo, nes dauguma jų nekreipdavo dėmesio į mokinių norus, nuomones. Būdavo labai daug ginčų tarp mokytojų ir mokinių. Mokytojų elgesys irgi buvo nelabai padorus. Sakykim, informatikos mokytojas. Mums ko nors paklausus, jo atsakymas būdavo: „Duskit.“ Tikrai negražu. Bet niekas nekreipdavo dėmesio. *Guoda, 1e*

Įsimintiniausias įvykis nutiko aštuntoje klasėje. Mes laimėjome viktoriną ir gavome saldainių ir šprotų konservų dėžutę. Saldainius suvalgėme, o šprotams neturėjome duonos. Mokytoja, tai pamačiusi, atnešė savo pietų sumuštinį. Mes *atsišnekinėjome*, bet ji vis tiek juos paliko, ir mes suvalgėme šprotus. Dar ir dabar jaučiuosi jai skolingas, o susitikęs smagiai pasikalbu. *Domantas, 1g*

PAAUGLIAI IR SKAITYMAS

Šiame technologijų amžiuje žmonės mieliau į rankas paima telefoną ar prisėda prie kompiuterio nei paskaito knygą. O kaip yra mūsų gimnazijoje?

Pagal statistiką mūsų mokyklos pirmokai per pusmetį perskaito vidutiniškai keturias knygas. Tiesa, kai kurie įstengia daugiau, kai kas net kelias dešimtis, o kai kurie mažiau – tik vieną, kurios pristatymas neretai baigiamas prisipažinimu: „Dar ne visą perskaičiau.“

Kodėl nutolome nuo knygų? Yra kelios priežastys.

Pirma – nusistatymas, kad visos knygos yra nuobodžios. Dažniausiai paaugliai neskaito todėl, kad jiems tai atrodo bevertis laiko švaistymas – jie atranda daug įdomesnių veiklų, o kai galiausiai reikia ką nors perskaityti (lietuvių kalbos pamokai), pasiima knygą iš sąrašo, kuriame, pripažinkim, neskaitančiajam yra daugiau nuobodžių nei įdomių knygų. Ir lyg tyčia jis turi pasiimti tą nuobodžiąją. Perskaitęs (jeigu perskaitytų) jis pamanytų, kad visos arba bent jau daugelis knygų tame sąrašė yra nuobodžios, ir į sąrašą nė pažvelgti nebenorėtų.

Antra, laiko stoka. Paauglys gali mėgti skaityti, bet sunkiai sekasi atrasti tam laiko. Šiais laikais būti mokiniu (kad ir ką suaugusieji besakytų) nėra labai lengva. Krūvis yra didelis, o jei dar mokinys lanko kokią popamokinę veiklą, pavyzdžiui, meno mokyklą, atrasti laiko skaityti yra išties sunku. Daugelis paauglių, atlikę visus darbus, renkasi išmaniąsias technologijas ir retas kuris pasiima knygą.

Nors skaitančiųjų nėra tiek daug, kiek norėtume, bet vis dėlto jų yra, ir tai svarbiausia. Galbūt šiais laikais populiarėjančios (patogesnės) elektroninės ir garsinės knygos praplatins skaitytojų gretas. Manau, nesvarbu, kokia knyga, tikra ar elektroninė, svarbu, kokią naudą mes gauname iš jų.

Gintarė Skrodenytė, 1s

KĄ REIŠKIA BŪTI VIENUOLIKTOKU?

Pradėjus lankyti gimnaziją, mane ramino vyresnėlių žodžiai: „Devintoje, dešimtoje klasėje bus sunku, kol priprasi, o dar ir PUPP’as, tačiau vienuoliktroje pailsėsi ir galėsi net nesimokyt.“ Deja, 11 klasėje nutiko visiškai priešingai. Bent jau taip teigia mūsų pakalbinti vienuoliktokai.

Pirmiausia paklausėme, ar pasunkėjo dalykų mokymasis. Atsakymų įvairovė plati, tačiau iš dviejų klasių, apie 60 mokinių, tik keli teigė, kad niekas nepasikeitė, o tokių atsakymų, kad palengvėjo, visai nebuvo. Didžioji dauguma tvirtino, kad labiausiai pasunkėjo matematika. Vieniems atsirado sudėtingesnių temų, tokių kaip funkcijos ar vektoriai. Kiti nepatenkinti mažu pamokų skaičiumi, nors yra penkios pamokos per savaitę, o su moduliu – šešios. Gąsdina ir greitas tempas pamokų metu. Jei viename uždavinyje padarei klaidą, nebelieka laiko jai išsitaistyti, nes atsiliksi nuo klasės. Taip pat yra tokių atvejų, kad pasirodo „spragos“, dėl kurių prie uždavinių sprendimo reikia sėdėti daug ilgiau.

Žinoma, ne visiems matematika pasirodė sunkiausia. Didelė dalis mokinių kaltino fiziką dėl sumažėjusios teorijos ir pasunkėjusių uždavinių. Vienas mokinys teigė, kad joje skaičiavimai atsiranda net „iš kosmoso“. Taip pat minima ir biologija dėl sudėtingesnio kurso, nes reikalaujama daugiau žinių – ne tik perskaitytų 11 klasės vadovėliuose, bet ir iš ankstesnių metų. Be abejo, buvo paminėta ir lietuvių kalba. Vienuoliktokai guodėsi, kad nebėra gramatikos pamokų, reikia daug skaityti, gilintis į kūrinius ir juos suprasti. O ką kalbėti apie rašinio struktūrą. Rodos, visus dešimt metų rašiusių vienaip staiga mūsų reikalauja jį rašyti kitaip. Išvada: pasunkėjo visi dalykai, pasirinkti A kursu. Pasunkėjo dėl pasikeitusių reikalavimų, pagreitejusio tempo, sudėtingesnės ir didesnio kiekio informacijos.

Į kitą klausimą „Ar kinta dalyko pažymys pasikeitus mokytojui?“ didžioji dalis vienuoliktokų dalis atsakė teigiamai. Priežastys buvo įvairios: sunku priprasti prie kitokio mokymo stiliaus, vertinimo sistemos. Tačiau pastebėta ir tai, kad kartais pasikeitus mokytojui yra geriau išaiškinama medžiaga ir labiau patinka jo mokymas. O kiti mąstė, jog pažymys kinta tik dėl pasunkėjusių dalykų, o ne dėl pasikeitusio mokytojo.

Taigi 11 klasėje kaip tik reikia daugiau dirbti, nes yra žengiamas platus žingsnis mokantis visų A kursu pasirinktų dalykų. Prie namų darbų reikia sėdėti ilgiau, mokytis daugiau ir didelę dalį to daryti savarankiškai, jei nori gauti gerą pažymį. Taip pat reikia skaityti daug knygų, o šiuolaikinis žmogus to daryti nemėgsta.

Vienuoliktokės Vėjūnė Česnulytė ir Rasa Puospekaitė

SU MUMIS KALBASI ABITURIENTĖS

„Retai kur matome pozityvumą. Jei negali jo surasti, būk pats pozityvus. Ar sugebėsi? Nežinia. Kalbame, galvojame apie ateitį, planuojame, kur būsime, ką darysime, idealizuojame svajones, tuos vaizdus, kuriuos regime dar būdami miego būsenos, kalbame su kitų pritarimu, remiamės kitų motyvacija, kitų pagyrimais. Ieškome savęs kituose. Nerandame. Klystame“... *Ugnė*

Akvilė G.

Šiandien žvelgiu pasaulin
tūkstančiais akių.
Visos sielos išsiskleidžia rožėm,
Gauda saulę vėjo dvelkimu
Ir ramioj išmintyje skrajoja.
Gimsta, miršta, bet be skausmo,
Glostant plaukus laiko žvaigždėmis.
Sielos laime vien beegzistuoju,
Ramybei piešiant ją mintimis.

***

Eglė Jakaitė

Kasnakt švelniai prigludus
Prie savo kambario palangės
Klausaus, kaip pravažiuojančios
Mašinos ištaško lietaus balas.

Dar niekad nebuvau tokia rami.

***

Šokau –
lėtai, gal kiek svajingai,
valso ritmu,
mažais žingsneliais –
iš proto.

***

Pravažiuojantis traukinys,
krintantis ant palangių
sniegas,
karštas kavos puodelis –
pamiršau, kad taip
išsibudina miegas.

Suvelti, vos surišti plaukai,
ant grindinio basos pėdos,
per kūną bėgantis šaltis –
Pamiršau, kad taip
prasideda žiemos.

***

Nuolat sapnuoju,
jog bėgu alyvų takeliais,
o mano pėdos
renka žiedlapius trapius.

Bėgdama vis gręžiojuos,
lyg būčiau palikus save,
kol suprantu –
sapne manęs seniai nebėra.

***

Susisukusi kamputy
mano baimė rezga
tinklą, į kurį
lėtai lėtai mane įsupsi.

Ugnė Petrikauskaitė

VISKUO NIEKUO

Noriu visko, noriu būti absoliutus viskas,
Lygiai taip pat kaip ir absoliutus niekas
Pasibeldusiam be atsako,
Noriu būti ilgesys, kaip tas, kurį jaučiau
Stūgaujantiems vėjams už lango,
Išsiblaškyto priežasties neturėjau,
Turėjau klausimų, kaip elgiasi
Bepročiai, kai suvokia, kad jie visai
Ne bepročiai,
O normalūs žmonės su išlikimo instinktu,
Išmokyti ilgėtis prabėgusių dienų,
Dienų, kai net dangus ir atmosfera kvėpėjo
Karščiu, mano atminty visada karščiu,
Įvairus karštis, tampantis absoliučiu viskuo
Tada ir absoliučiu niekuo dabar,
Ar širdis nuleidžia akis iš gėdos,
Kai kalbame, kad geriau jau mirti
Nei gyventi be viso šito jausmų sukurio,
Skandinančio, liūliuojančio į nieką,
Į absoliutų miegą, į visai nesantį sniegą,
Dienos panašios, dienos vienodos,
Girgžda senos močiutės kaulai,
Mano ilgesiui virstant absoliučiu niekuo,
O mintims absoliučiu viskuo
Neryškiame prabėgusių dienų labirinte,
Visai be tikslo, visai be nieko.

„...Sakome, nepriimame vaiduoklių, varome juos lauk, o prisiminimus kažkas judina galvoje, krato, verčia sunerinti. Krausto iš dėžių, sumeta atgal į dar senesnes kartonines dėzes. Liepia neliesti, neatidarinėti, bet neklausome. Aš bėgau, slapsčiausi. Dažniausiai nuo to, ką nešiojasi galvoje. Dažniausiai mane rasdavo. Pasiėkdavo, kai išduodavau pačią save, kai vakarais su tolstančio traukinio garsais nutoldavo ir mano esybė. Mes nepasitikime niekuo, o slepiamės pas nepažįstamus. Geriame jų paruoštą arbatą, o savųjų išspjauname. Traukiame į save garsus, kad naktį neužmigtume. (...) Svajojau apie ateitį, kurioje netektų jausti savo randų kiekvieną kartą prašnekus tuo kitu, nesavu, balsu. Balsu, kuris užleidžia vietą nuovargiui ir atsisako kalbėti apie konkrečius įvykius, balsu, kuris šnabžda maldą, apsėstųjų maldą, maldą, skirtą gyvenimo geismui, bet į gyvenimą nesileidžia. (...) Imu planuoti kitą kartą, kai bėgsiu į tamsą ir kaip skaudės paraudusias akis nuo staiga grįžusios šviesos. Nežinau, kur pradėjau, nežinau, kur baigsiu. Kartu su dalykus, kurie visai neturi prasmės, kad nepamirščiau, jog nuolatinis bilietas į realybę vis dar mano kišenėje.“ *Ugnė*

PAGALIAU VASARA!

Vasarą man labiausiai patinka vaikščioti su draugais. Vakare, kai saulė leidžiasi, mane apima toks geras jausmas, kai žinai, jog nereikia daryti namų darbų ir esi visiškai laisvas. Pastebėjau, kad vakarais miestas tampa visai kitoks. Žmonių nuotaika kitokia, visi linksmesni nei dieną. Aš vasaros pasiilgstu ne tik dėl atostogų, bet ir dėl nuostabių vakarų. *Rinas, 1e*

Jokių namų darbų, kasdien prie jūros, o jei nori pabūti atokiau nuo kitų, tada vakare, kai jau vėsta, važiuoji prie ežero. Ten – koks smagumas! – plauki per srovenančias bangeles maža valtele, ir niekas tavęs nemato, jautiesi visiškai laisvai ir matai, kaip gražiai leidžiasi saulė. *Gabrielė, 1e*

Pagaliau gali gerai išsimiegoti ir negalvoti, kokia šiandien savaitės diena. Vasara – vienintelis metų laikas, kai nereikia rūpintis, kuo apsirengti, nes žinai, kad geresnio pasirinkimo kaip ploni marškinėliai ir šortai nėra. Vasara – tai laikas, kai atrodo, kad pasaulis švenčia, o kartu šventi ir tu. *Benas, 1s*

Kai po ilgo, žvarbaus ir šalto pavasario saulė negailėdama savo šiltų spindulių įšildo žemę, norisi sušukti: „Pagaliau atėjo vasara!“ Šis metų laikas suteikia daug malonumų: atsipalaidavimo, poilsio, ramybės. Baigiantis paskutiniam vasaros mėnesiui, susimąstau ir savęs paklausiu: „Kodėl šis metų laikas, taip ilgai lauktas, taip greit baigiasi?“ *Vytenis, 1s*

Atkelta iš 1 p.

PIRMOKAI: KAI ATVERIU MOKYKLOS DURIS...

Emilė: Mano nuotaika iškart pablogėja. Tos mintys, kad reikės dirbti, kad reikės nuobodžiai sėdėti pamokoje, tokios varginančios. Norisi net susirgti, nors ir baisiu virusu, kad tik bent kelias dienas nenuėičiau į mokyklą. Einu prie savo spintelės taip nenoriai. Tos blogos mintys verčia mane apsisukti ir tiesiog bėgti, bet sąžinė to neleidžia. Bet juk visą laiką mokykloje tokia nuotaika neprasėdžiu. Paskiau galvoju: praeis tos pamokos, grįšiu namo ir galėsiu daryti, ką tik noriu. Juk ne sunkius akmenis nešti verčia. Nesuprantu, kodėl man tokios blogos mintys kyla...

Gita: Jaučiuosi kaip namie. Kai pradėjau lankyti šią gimnaziją, aš į mokyklą pradėjau eiti su šypsena veide.

Dovydas: Apsidairau ir iš žmonių, sėdinčių ant suoliukų, skaičiaus nusprendžiu, ar jau buvo skambutis. Apsisprendęs nustatau, koku greičiu eisiu iki spintelės. Nusirengęs užrakinu spintelę ir tvarkingai sudėliuju raktus, kad jie gražiai sutiltų piniginėje. Tuomet pasvarstau, ar eiti, ar geriau palaukti. Dažniausiai pasirenku pirmąjį variantą. Einu laiptinės su portretais link, perlipęs slenktį pamąstau, ar verta žvilgtelėti į skelbimų lentą. Tuomet apsižvalgau, ar direktorė tikrina uniformas...

Dovilė: Galvoju, kada gi aš ją baigsiu, nes būna, kad kartais užėina tinginystė, bet pabuvusi mokykloje kelias valandas suprantu, kad be jos – niekur. Mokykloje man patinka, nes bendraklasiai draugiški ir mokytojai geri. Šioje mokykloje lengviau mokytis – nėra daug namų darbų ir mokytojai visad gerai išaiškina. O pasibaigus pamokoms kartais laukiu kitos dienos mokykloje.

O kai užveriu ketverius metus varstytas gimnazijos duris?..

IEŠKOME ATSAKYMŲ

Retorinis (taip iš pradžių atrodė) klausimas, kilęs pirmokui Benui: „Kam ant laiptų, esančių už užrakintų stiklinių durų, sudėtos pagalvėlės?“

Pasiūlyti atsakymai: mokykla gavo dovanų ir neturėjo kur dėti; dėl gražumo; dėl jaukumo; dėmesiui atkreipti; Dovydo aprašytiems bildukams prigulti; stovintiems prie stiklinių durų nervinti; neišsimiegojusiems mokiniams erzinti; kad smalsieji imtų klausinėti, o niekas neatsakytų; kad primintų, jog ne viskas šiame paslaptینگame pasaulyje yra paaiškinama, kad...

Bet čia priėjo ūkio dalies vedėja Nijolė ir tarė: „Kartais ant laiptų vedamos pamokos, o pagalvėlės skirtos mokiniams atsisėsti.“

*****

Kalbasi mokytoja ir mokinė:

- Kodėl neatlikai namų darbų?
- Niekas neparašė į feisbuko grupę, nežinojau, kas užduota.
- Kodėl nepasižiūrėjai e-dienyne?
- Saugau akis. Juk kompiuteris kenkia regėjimui.